

اطلاعات سراسری و همگانی

نظام الدین مهدوی امیری (استادیار)

داریوش تصدیقی

دانشکده علوم ریاضی

دانشگاه صنعتی شریف

از جمله معروفترین بانکهای اطلاعاتی جهانی در زمینه دانش و تکنولوژی، بانک اطلاعاتی "Dialog" است. خوشبختانه از طریق ماهواره، امکان دستیابی به این بانک توسط سازمان پژوهشهای علمی و صنعتی کشور فراهم گردیده است و پژوهشگران ایرانی می‌توانند از اطلاعات به هنگام آن استفاده نمایند. همچنین کتابخانه مرکزی دانشگاه صنعتی شریف نیز از طریق خط تلفن و به کمک "Modem" امکان دسترسی به "Dialog" را برای اعضای هیأت علمی و دانشجویان دکترا و کارشناسی ارشد فراهم آورده است. در حال حاضر این مرکز قابلیت ارتباط با چهار پایگاه اطلاعاتی دیگر به نامهای "STN"، "ORBIT"، "QUESTEL"، "DIALOG" را داراست اما قسمت اعظم توان آن روی سیستم "Dialog" متمرکز شده است.

سرویس دهی شرکت اطلاع‌رسانی "Dialog" از سال ۱۹۷۲ آغاز گردید. سیستم "Dialog" دارای اطلاعات متنوع و کاملی در زمینه‌های مختلف است و قابلیت‌های جستجو در این سیستم آن را به یکی از مؤثرترین سیستمهای اطلاع‌رسانی در نوع خود بدل کرده است. بانکهای اطلاعاتی موجود در "Dialog" شامل بیش از ۲۰۰ میلیون رکورد (واحد اطلاعاتی) است. این رکوردها می‌توانند شامل یک لیست ساده از اسامی کمپانیها، انجمنها، افراد مشهور، یک گزارش مالی مفصل از یک شرکت خاص، یک سری اطلاعات کتابشناسی، ارجاعی مختصر به یک مجله، مقالات ارائه شده در کنفرانسها یا هر مرجع دیگر و یا حتی یک مقاله کامل از یک مجله باشد، که این امکان اخیر در سیستم "Dialog" در سالهای ۸۹ - ۱۹۸۸ پیشرفت چشمگیری داشته است.

زمینه موضوعی این بانکهای اطلاعاتی عموماً عبارتند از: علوم پایه،

از ویژگیهای عصر انفورماتیک که از نقطه نظر چگونگی تبادل اطلاعات کره زمین را به دهکده‌ای بدل نموده است، پخش تقریباً آنی اطلاعات در نقاط مختلف گیتی است. این قابلیت ارزنده به طرق گوناگون مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد. امروزه، بولتن‌های خبری متعددی، چه تخصصی و چه غیر تخصصی، وجود دارند که اخبار و اطلاعات روزمره را از طریق شبکه‌های کامپیوتری در اختیار کاربران خود قرار می‌دهند. در عین حال، کاربران نیز قادرند که بطور لحظه‌ای هرگونه اطلاعات و مکاتبات را متقابلاً ارسال دارند. این تبادل سریع اطلاعات موجب پیدایش تسهیلات ارزنده‌ای شده است و در بسیاری از موارد نیاز به خدمات پستی نسبتاً کند معمول را از میان برداشته است. دستیابی به اطلاعات گسترده‌تر به کمک بانکهای اطلاعاتی میسر است.

امروزه بانکهای اطلاعاتی، اطلاعات گوناگونی را در اختیار کاربران آنها قرار می‌دهند که از آن جمله می‌توان از خدمات عمومی نظیر برنامه حرکت قطار، هواپیما، بورس سهام و غیره نام برد. ولی مهم‌ترین جنبه استفاده از بانکهای اطلاعاتی، دستیابی به آخرین دستاوردهای دانش و تکنولوژی است. از این رو آن دسته از بانکهای اطلاعاتی که برای تبادل آخرین یافته‌های علمی تدارک دیده شده‌اند، از اهمیت زیادی برخوردار هستند. به کمک یک بانک اطلاعاتی جامع، پژوهشگران به طور روزمره و به هنگام، به مرزهای دانش تخصصی خود دسترسی پیدا می‌کنند به طوری که این دسترسی در فرایند تولید علمی نقشی اساسی ایفا می‌کند. اهمیت این مطلب از آنجا روشن می‌شود که عدم دسترسی به بانکهای اطلاعاتی، ممکن است موجب فعالیت پژوهشگر بر روی مسئله‌ای شود که احتمالاً در نقطه‌ای دیگر از جهان به آن پرداخته‌اند و به نتایجی دست یافته‌اند. چه نخستین گام در کار پژوهشی، تحقیق و دستیابی است به آنچه که دیگران به انجام رسانیده‌اند تا محقق بتواند «مرز» دانش را به جلو براند.

می توانند اصل مقاله یا کتاب را دریافت کنند.

سیستم "Dialog" خود امکان دستیابی به متن مقاله‌ها را نیز به استفاده کننده می‌دهد. اما این دسترسی در حال حاضر فقط برای سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران میسر است. ضمن آنکه متن این مقاله‌ها نیز از طریق پست بدون نیاز به تماس مجدد، دریافت می‌شود. تهیه کنندگان بانکهای اطلاعاتی در سیستم "Dialog" مؤسسه‌های علمی و انتشاراتی بسیاری از نقاط مختلف دنیا هستند که اسامی آنها در پیوست این مقاله آمده است. تمامی این بانکهای اطلاعاتی، از طریق سیستم "Dialog" قابل دسترسی است.

فهرست تعدادی از بانکهای اطلاعاتی "Dialog"

American Chemical Society
Chemical Abstracts Service (CAS)

American Geological Institute
GEOREF

American Petroleum Institute
APIBIZ, APILIT, APIPAT

American Psychological Association
PsycINFO

American Theological Library Association
RELIGION INDEX

Arab Information Bank

Aristarchus Knowledge Industries
ASIA-PACIFIC BUSINESS DATABASE

Arthur D. Little, Inc.
ARTHUR D. LITTLE/ ONLINE

Bank Marketing Association
FINIS

Bill Communications
PLASPEC MATERIALS SELECTION DATABASE

BioCommerce Data Limited
BIOCOMMERCE ABSTRACTS AND DIRECTORY

Black Box Corporation
SOFTWARE DIRECTORY, THE

British Architectural Library
ARCHITECTURE DATABASE

Career Placement Registry, Inc.

Chapman and Hall Ltd.
CHAPMAN AND HALL CHEMICAL DATABASE

تجارت، صنعت، قانون، پزشکی، مهندسی، علوم اجتماعی، اقتصاد، اتفاقات جاری دنیا و از این قبیل موارد. این بانکهای اطلاعاتی همواره شامل اطلاعات جدید و به هنگام می‌باشند و بعضی از این بانکها فقط منحصر به سیستم "Dialog" است. در این سیستم، امکان جستجوی موضوعی، عنوانی و... به صورت "OnLine" (تقریباً آنی) وجود دارد و این موجب صرفه‌جویی قابل توجهی در وقت می‌شود. آنچه پس از جستجو به دست می‌آید اطلاع از وجود یا عدم وجود مطلب تقاضا شده است. در صورت وجود اطلاعات کتابشناسی در مورد آن به سادگی قابل دسترسی است. مثلاً اطلاعاتی مانند محل دستیابی به موضوع در مجلات یا کتابهای مربوطه. در صورت تمایل مراجعه کنندگان از طریق مکاتبه

Charles E. Simon & Company
M & A FILINGS

Chemron Incorporated
FINE CHEMICALS DATABASE

Chicago Tribune Company
CHICAGO TRIBUNE

Consumers Union
CONSUMER REPORTS

De Stichting Economische
FOREIGN TRADE & ECON ABSTRACTS

Dialog Information Services, Inc.
DIALMAIL, U.S. COPYRIGHTS

Donnelley Marketing Information Services
D & B - DONNELLEY DEMOGRAPHICS

Dun & Bradstreet, Inc.
D & B - DUNS FINANCIAL RECORDS PLUS

Engineering Information, Inc.
EI COMPENDEX PLUS

ExpertNet Limited
EXPERTNET

F-D-C Reports, Inc.
F-D-C REPORTS AND HEALTH NEWS DAILY

Federal Information Systems Corporation
FEDERAL NEWS SERVICE

HMSO
BRITISH OFFICIAL PUBLICATIONS (HMSO)

IDD Information Services
IDD M & A TRANSACTIONS

Institute of Paper Science and Technology
PAPERCHEM

Institution of Electrical Engineers
INSPEC

International Data Group
COMPUTER NEWS FULLTEXT

International Foundation of Employee Benefit Plans
EMPLOYEE BENEFITS INFOSOURCE

Invest / Net
INSIDER TRADING MONITOR

J. Whitaker & Sons, Ltd.
BRITISH BOOKS IN PRINT
J.M Dent and Sons, Ltd. EVERYMANS ENCYCLOPEDIA

John Wiley & sons, Inc.
KIRK - OTHMER ONLINE, POLYMER ONLINE

Merck & Co., Inc.
THE MERCK INDEX ONLINE

Micromedia Limited
CANADIAN BUSINESS AND CURRENT AFFAIRS

National Council on Family Relations
FAMILY RESOURCES

National Standards Association, Inc.
STANDARDS & SPECIFICATIONS

National Technical Information Service
FEDERAL RESEARCH IN PROGRESS

Online, Inc.
ONLINE / CD - ROM DATABASE NEWS

Pharmaceutical Society of Great Britain
MARTINDALE ONLINE

Pioneer III - Bred International, Inc.
AGRIBUSINESS U.S.A.

PR Newswire
Public Affairs Information Service
PAIS INTERNATIONAL
Reed Information Services Limited
KOMPASS UK.

Reed Reference Publishing
CORPORATE AFFILIATIONS

Reed Telepublishing Services Limited
CHEM-INTELL

Roper Center for Public Opinion Research
PUBLIC OPINION ONLINE (POLL)

San Jose Mercury News

SEC Online, Inc.

Sport Information Resource Center
SPORT

Teikoku Databank, Ltd.
TEIKOKU DATABANK : JAPANESE COMPANIES

Thomas Nelson Publishing
BIBLE, THE

Thomas Publishing Company, Inc.
THOMAS REGISTER ONLINE

Thomson Financial Networks, Inc.
INVESTEXT

Thomson & Thomson
TRADEMARKSCAN

Times Mirror Company, Inc.
LOS ANGELES TIMES

United Press International
UPI NEWS

UTLAS International
REMARC

WEFA Group, The
ECONBASE : TIME SERIES AND FORECASTS

